

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor

HOTĂRÂREA nr.3-91//2021 cu privire la examinarea cauzei disciplinare intentate în privința procurorului în Procuratura mun. Chișinău, XXXXXX

22 octombrie 2021

municipiul Chișinău

Examinând în ședință publică cauza disciplinară intentată în privința procurorului în Procuratura mun. Chișinău, XXXXXX, și audiind informația prezentată de către domnul Victor Comerzan, Colegiul de disciplină și etică –

CONSTATĂ:

Conform prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor, doamna Natalia Cernous, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, a verificat sesizarea procurorului-șef al Secției unificare a practicii în domeniul urmăririi penale a Procuraturii Generale, Tatiana Gulea, cu privire la faptele comise de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, XXXXXX, ce pot constitui abateri disciplinare, exprimate prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu în cadrul exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor de conducere a urmăririi penale în cauza nr. XXXXXX.

În motivarea sesizării, Tatiana Gulea a invocat că, urmare a examinării plângerii cet. XXXXXX, s-a stabilit că urmărirea penală în privința acestuia a fost pornită în baza art. 190 alin.(5) din Codul penal, în circumstanțe în care este prezent un litigiu civil între doi agenți economici, însă procurorul XXXXXX, ca conducător al urmăririi penale, nu a reacționat la aceasta și, fără a aprecia corect probele administrate de către organul de urmărire penală, ilegal a înaintat lui XXXXXX și XXXXXX învinuirea în baza art. 190 alin.(5) din Codul penal și a trimis dosarul în judecată. În afară de aceasta, a menționat că, procurorul XXXXXX, în procesul de urmărire penală pe cauza dată a încălcat prevederile pct.6.3.5 din Codul de etică al procurorilor, făcând promisiuni participanților la procesul penal privind deciziile pe care urmează să le ia oferind temei de a se considera drept o persoană pretabilă comiterii unor acte de corupție sau abuzuri.

Potrivit raportului din xx.xx.2021, inspectorul Natalia Cernous a stabilit în acțiunile procurorului XXXXXX temeiuri de tragere la răspundere disciplinară, materialele cauzei disciplinare fiind transmise Colegiului de disciplină și etică.

În cadrul verificării sesizării, Inspecția procurorilor a stabilit că *la xx.xx.2019 de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de poliție XXXXXX al Direcției de poliție mun. Chișinău a fost pornită urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX în baza art. 190 alin. (5) din Codul penal "pe faptul [...]", conducător al urmăririi penale fiind desemnat procurorul în Procuratura mun. Chișinău, XXXXXX.*

Potrivit ordonanței de pornire a urmăririi penale, [...].

E de menționat, că urmărirea penală a fost pornită peste 3 zile după depunerea plângerii de către cet. XXXXXX la xx.xx.2019, astfel organul de urmărire penală ignorând prevederile prevăzute la art.274 alin.(l) din Codul de procedură penală, nu a verificat toate prevederile legale necesare pentru pornirea urmăririi penale pe fapte de escrocherie, inițiind ancheta fără analiza sesizării despre infracțiune, în prezența relațiilor de natură contractuală evidentă a căror soluționare nu poate fi parte componentă a infracțiunii date.

Ulterior, procurorul XXXXXX, ignorând indicațiile Procurorului General nr. XXXXXX din xx.xx.2020, potrivit cărora s-a solicitat întregului corp de procurori să aplice dispozițiile legale ce țin de infracțiunile prevăzute la art. 190 și 196 din Codul penal, familiarizarea repetată cu dispozițiile Deciziei Curții Constituționale de inadmisibilitate a sesizării nr.152/2018, privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 190 alin.(l) din Codul penal, nr.126 din 15.11.2018 și consolidarea măsurilor, în vederea neadmiterii pe viitor ca, atât organul de urmărire penală, cât și procurorul, să intervină în conflictele juridico-civile cu mijloace de ordin penal, la xx.xx.2021, l-a pus pe XXXXXX și XXXXXX sub învinuire, incriminându-le comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal.

Astfel, ordonanța de punere sub învinuire nu corespunde cerințelor art.281 Cod de procedură penală, deoarece nu cuprinde formularea învinuirii cu indicarea datei, locului săvârșirii infracțiunii. Deși, potrivit conținutului învinuirii, acțiunile învinuitului XXXXXX sunt descrise și apreciate ca complicitate la infracțiunea de escrocherie, au fost calificate ca autorat.

Mai mult, din Raportul de expertiză judiciară nr. XXXXXX din xx.xx.2021, efectuată de către „Centrul Național al Experților Judiciari și Performanță”, reiese că [...].

În astfel de circumstanțe, [...].

Cu toate acestea, la xx.xx.2019, procurorul XXXXXX, îndeplinindu-și necorespunzător obligațiile de serviciu, nu a verificat minuțios probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, nu le-a analizat în coroborare și coraport cu indicii calificativi ai faptei infracționale prevăzute la art. 190 alin. (5) din Codul penal și a expediat cauza penală de învinuire a lui XXXXXX și XXXXXX de comiterea infracțiunii prevăzută la art. 190 alin.(5) din Codul penal, în Judecătoria Chișinău, sediul XXXXXX, pentru examinare. Examinarea cauzei a fost numită pentru data de xx.xx.2021.

In cadrul verificării sesizării înaintate, s-a mai constatat că, în procesul de urmărire penală, procurorul XXXXXX a acționat cu încălcarea prevederilor Codului de etică a procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr. 4 din 27.05.2016, respectarea căruia, conform art.6 alin.(3) lit.b) din Legea cu privire la Procuratură, este obligatorie pentru procurori.

Astfel, potrivit prevederilor pct.6.3.5 și pct.6.3.6 din Codul de etică al procurorilor, procurorul trebuie să nu facă promisiuni privind deciziile pe care urmează să le ia, să se comporte onest și decent, prin exemplul personal, să creeze o reputație impecabilă a procurorului și să nu ofere temei de a se considera drept o

persoană pretabilă comiterii unor acte de corupție sau abuzuri.

Totodată, în lunile xx-xx al anului 2019, procurorul XXXXXX, în timpul efectuării acțiunilor de urmărire penală cu participarea învinuitului XXXXXX și avocatul acestuia, XXXXXX, i-a propus să se împace cu partea vătămată, în caz contrar dosarul va fi trimis în judecată. Astfel, încă la etapa inițială a urmăririi penale, fără a fi elucidate toate circumstanțele a cauzei, procurorul XXXXXX s-a pronunțat asupra soluției care v-a fi luată de el.

După trimiterea dosarului în instanță, învinuitul XXXXXX a pus la îndoială imparțialitatea și obiectivitatea procurorului XXXXXX la luarea soluției în cauză, adresându-se cu plângeri la Procuratura Generală, prezentând și două CD-uri, pe care ar fi imprimat convorbirile duse cu procurorul, cerând luarea măsurilor față de procuror.

Prin ordonanța din xx.xx.2021 a procurorului delegat în Secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale a Procuraturii Generale, XXXXXX, cet. XXXXXX i s-a refuzat în înregistrarea adresărilor în Registrul nr.1 de evidență a sesizărilor și comunicărilor cu privire la infracțiuni, examinarea lor în ordinea art.274 din Codul de procedură penală și inițierea unui proces penal în privința procurorului XXXXXX.

Fiind audiat asupra circumstanțelor cazului, procurorul XXXXXX nu a recunoscut argumentele invocate în sesizare și a explicat că pe parcursul urmăririi penale, atât de procuror, cât și de organul de urmărire penală au fost respectate prevederile Codului de procedură penală, fiind administrate probe suficiente pentru a pune sub învinuire pe XXXXXX și XXXXXX în baza art. 190 alin. (5) din Codul penal și a trimite dosarul în instanță.

Referitor la discuțiile purtate cu învinuitul XXXXXX și avocatul acestuia, XXXXXX, în cadrul urmăririi penale, procurorul XXXXXX le-a recunoscut, totodată a explicat că i-a propus să restituie prejudiciul cauzat prin infracțiune, părților vătămate, având în vedere că repararea benevolă a pagubei pricinuite va fi luată în considerație, de către instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, ca circumstanță atenuantă, prevăzută la art. 76 alin. (1) lit.e) din Codul penal.

Comiterea de către procurorul XXXXXX a abaterii disciplinare se confirmă prin [...].

Astfel, în opinia Inspecției procurorilor, rezultatele verificării sesizării denotă faptul că acțiunile procurorului XXXXXX, manifestate prin exercitarea superficială a conducerii urmăririi penale, lipsa controlului asupra acțiunilor de urmărire penală, efectuate de către organul de urmărire penală, adoptarea unor ordonanțe cu încălcarea dispozițiilor legale, încălcarea normelor deontologice ale procurorilor, constituie abatere disciplinară, prevăzută la art.38 lit.a) și f) din Legea cu privire la Procuratură.

Analizând probele administrate, audiind reprezentantul Inspecției procurorilor și procurorul XXXXXX, Colegiul constată că în cazul examinat nu s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) și f) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016.

Angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Astfel, Colegiul reține că trebuie făcută distincție între încălcarea normelor de procedură ca greșeală ce poate fi cenzurată pe calea controlului ierarhic superior și, respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată (fapt prezent în speță), și pe de altă parte, nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar.

Analiza elementelor constitutive ale acestei abateri disciplinare nu poate fi efectuată decât prin raportare la principiul independenței procurorilor la pronunțarea hotărârilor și adoptarea soluțiilor. Or, art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 prevede expres că procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Mai mult ca atât, în raport cu particularitățile concrete ale cazului, Colegiul reține că Inspekția procurorilor, ca titular al acțiunii disciplinare, pune în discuție modul de interpretare a unei norme de drept, în speță a art.281, 282, 290, 291, 296 din Codul de procedură penală, de către procurorul de caz și raționamentul logico-juridic al acestuia, aspecte care, însă, nu pot forma obiectul unei verificări disciplinare, acestea putând fi cenzurate doar în cadrul controlului ierarhic și în căile de atac.

În această ordine de idei, Colegiul constată că abordarea Inspekției procurorilor vis-a-vis de modul de întocmire de către procuror a actului de acuzare și de plenitudinea urmăririi penale într-o speță concretă, deci de analiză a legalității unei ordonanțe emise de procuror, se prezintă a fi contrară atribuțiilor funcționale ale Inspekției și se substituie, practic, unei instanțe de control judiciar.

Răspunderea individuală pentru exercitarea funcțiilor judiciare nu trebuie să depindă doar de soluția pronunțată pe o cauză instrumentată în instanța de judecată. Răspunderea trebuie să fie legată, mai cu seamă, doar de respectarea de către procuror a standardelor de conduită profesională, etică și respectarea procedurilor legale. Faptul că o hotărâre a procurorului, adoptată în cursul procesului penal, este supusă criticii, nu înseamnă că acesta a încălcat standardele profesionale sau a încălcat legea.

Exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a cauzei penale respective de către procurorul XXXXXX nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, respectarea principiului independenței decizionale a procurorului (art.37 lit.a) din Legea cu privire la Procuratură), excluzând această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare, și după caz, a controlului judiciar exercitat de instanța de judecată.

În această ordine de idei, Colegiul constată că materialele procedurii disciplinare nu relevă motivele pentru care Inspekția procurorilor și-a însușit în

totalitate opinia unei instanțe judecătorești vis-a-vis de soluția dispusă pe caz, în detrimentul alteia.

Colegiul consideră că procurorii, de rând cu judecătorii, trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a instrumenta/soluționa cauzele imparțial, potrivit propriei lor convingeri și interpretări a faptelor, precum și în conformitate cu legea aplicabilă. Or, conform art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură - procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, în cazul examinat, nu își găsește confirmare obiectivă.

Sub aspectul laturii subiective, raportat la aspectele detaliate anterior, Colegiul reține că în speță nu se regăsește forma de vinovăție cerută de lege pentru a se constata existența abaterii disciplinare. Or, Colegiul reține că procurorul XXXXXX nu a acționat cu intenție sau cu neglijență, de natură a produce un rezultat prejudiciabil **vreunei părți**.

În lipsa unuia dintre elemente constitutive latura obiectivă și/sau subiectivă, abaterea disciplinară nu subzista și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a procurorului.

În concluzie, din perspectiva celor expuse, în conformitate cu prevederile art.50, 51 alin.(l) lit.d), art.85 și art.89 din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, art.68 lit.d), 71, 73, 75, 78 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Colegiul de disciplină și etică -

HOTĂRĂȘTE:

1. A înceta procedura disciplinară inițiată în privința procurorului în Procuratura mun.Chișinău, XXXXXX.

2. Hotărârea poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul Colegiului de disciplină și etică, în termen de 5 zile lucrătoare, de la data pronunțării.

№	Prenume si Nume	Funcție deținută în cadrul Colegiului	Semnătura
1.	Vladislav GUTAN	Președinte	<i>semnat</i>
2.	Victor COMERZAN	Membru	<i>semnat</i>
3.	Marcel CIMBIR	Membru	<i>semnat</i>
4.	Elena CAZACOV	Membru	<i>absent</i>
5.	Alexandru LOZAN	Membru	<i>semnat</i>
6.	Oleg TELEVCA	Membru	<i>semnat</i>
7.	Pavel TURCAN	Membru	<i>semnat</i>